

KONFERENCIJA
„ŠIUOLAIKINĖS ARCHITEKTŪROS RAIDOS
TENDENCIJOS“ (2009 M.)

CONFERENCE
“TENDENCIES OF CONTEMPORARY ARCHITECTURE” (2009)

Architektūrinė raiška reiškiasi įvairiose gyvenimo srityse: socialinėje, materialinėje, kultūrinėje, dvasinėje ir kitose. Tai egzistuoja nuo pat žmogaus veiklos pradžios. Įvairiais laikotarpiais architektūra kaip meninis reiškinys įgaudavo tai vienokias, tai kitokias raiškos formas, kartais išryškėdavo, dominuodavo, o kartais būdavo slopinama kitų menų. Dažnai stereotipiškai architektūra yra tapatinama su paprasčiausiu pastatu, statiniu. Tai skatina materialistinę pasaulėžiūrą. Architektūroje dažnai neįžvelgiamas meno kūrinys, o tik skaičiuojami kvadratiniai metrai, kurie gali duoti materialią naudą. Šios tendencijos buvo ir yra jaučiamos pasauliniame kontekste, Europoje, ne išimtis ir Lietuva. Kaip priešprieša šabloninei materialistinei platformai šiuo metu vis stipriau reiškiasi architektūros kaip meno kūrinio, o ne tik statinio šalininkų balsai, rengiamos konceptualios parodos, publikuojami įvairūs manifestai. Deklaruojama, kad architektūra yra daugiau negu pastatas, architektūra „virš“, „aukščiau“ pastato. Šiuolaikinės architektūros raidos tendencijos, meninė kokybė, jos transformacijos galimybės ir yra šios konferencijos objektas. Tai naujo tipo architektūrinių objektų, pastatų, jų struktūrinių junginių, megastruktūrų teorinės įžvalgos ir vystymosi prognozės. Konferencijoje keliami klausimai: kas yra XXI amžiaus pradžios architektūra; koks yra istorinis ir socialinis jos kontekstas; kokia yra architektūrinių objektų reakcija į urbanistinį audinį, gamtinę aplinką; ar moderni architektūrinių objektų struktūra, megastruktūra yra miestas savyje; ar žmogiškasis mastelis yra prarastas?

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Konferencijos tikslas – nagrinėti šiuolaikinės architektūros raišką, nustatyti pagrindinius šios raiškos principus, specifiką bei evoliuciją. Papildyti esamų mokslinių šiuolaikinės architektūros tyrimų aruodą raidos, sąsajų su miestų planavimo idėjomis, geografinio paplitimo analize. Apibrėžti šiuolaikinės architektūros vietą laike ir erdvėje; išryškinti dabartinės architektūrinės raiškos tikslus, prioritetus ir kompozicines priemones. Siekiama iškelti naujas, iki šiol pasaulinėje menotyros praktikoje neįvardytas šiuolaikinės architektūros koncepcijas ir vizijas, pateikti jų galimo taikymo architektūros praktikoje bei moksliniuose tyrimuose perspektyvines gaires. Nevaržomai, be kompleksų formuoti architektūrinio projektavimo kaip žanro ateitį. „Keliauti į nežinomybę“, kuri nepaklūsta dabarties logikai, formuluojant naujus klausimus, ir siekti, kad atsakymai į juos formuotų visuomenės nuostatas bei sudarytų prielaidas naujo tipo pastato tvermei. Tyrinėti urbanistines ir privačias erdves kaip definiciją (apibrėžimą, sąlygas) naujoms vertikalioms ir horizontalioms struktūroms. Apibrėžti originalų, netradicinį architektūros objekto tipą, išlaisvinantį potencialias kūrybines galias. Ištirti, peržiūrėti, kelti hipotezes ir eksperimentuoti ieškant naujų idėjų, kurios galėtų iš naujo apibrėžti architektūros terminą ir keisti nusistovėjusius stereotipus. Pateikti teorines išvalgas pastato naujai kartai, naujam gyvenimo būdai, kuris sudarys sąlygas naujoms galimybėms ir suvokimams. Analizuoti įvairių kūrybinių metodų teorinį pagrindimą ir motyvaciją anksčiau išvardintiems tikslams įgyvendinti. Atskleisti tolesnės šiuolaikinės architektūros raidos perspektyvas, sietinas su kompiuterinių technologijų teikiamų formos modeliavimo galimybių sparčiu evoliucionavimu. Transformacijos problematika, susijusi su konceptuali virtualiuoju modeliavimu, yra tiesiogiai pritaikoma šiuolaikinės architektūros praktikoje, taip pat yra plati dirva tolesniems moksliniams tyrimams. Išskirtinos kelios galimos tokių mokslinių tyrimų kryptys: architektūrinių formų plastiškumas; architektūrinių formų dinamiškumas; architektūrinių formų metamorfozė ir topologija. Konferencija skirta architektams, mokslininkams, menininkams, projektuotojams, taip pat akademiniam jaunimui.

Konferencijos uždavinys – nenustatant jokių formalių programinių sąlygų, nagrinėjamų objektų dydžio ar formos, teritorinių ar konkrečios vietos apribojimų analizuoti keliamus tikslus. Siekiama respektuoti Vilniaus kaip 2009 m. Europos kultūros sostinės statusą.

Dr. Kęstutis Lupeikis